

Kongresszus után — parlament előtt

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola — a KISZ X. kongresszusát megelőző — küldöttgyűlése a vártnál jóval nagyobb érdeklődést és aktivitást váltott ki a hallgatókból, a KISZ-tagokból. Ennek megfelelően az érdemi és konkrét hallgatói felszólalások a küldöttgyűlés határozati javaslati közé is bekerültek.

A főiskolai KISZ-bizottság titkárát, Márton Józsefet arról kérdeztük, az e határozati javaslatok alapján elkészült akcióprogram mit tartalmaz, s mennyire veszi figyelembe a küldöttgyűlésen elhangzottakat.

— A tavaszi küldöttgyűlés az előző évekhez képest sokkal konkrétabb, egyértelműbb feladatokat szabott meg a főiskolai KISZ-bizottság, egyúttal a tagság számára is, s e feladatok megfogalmazódtak a határozatokban is.

— Melyek voltak ezek?

— Csak röviden, felsorolásként utalnék rájuk: szervezeti élet kérdései, agitációs- és propaganda munka, szakmai-tanulmányi-érdekvédelmi munka.

— A küldöttgyűlés megújulást, előrelépést sürgető javaslatait tükrözi-e a főiskolai KISZ-bizottság akcióprogramja?

— A KISZ-bizottság ideiglenes feladatának nevezett akcióprogramja, úgy gondolom, tükrözi az elhangzott és írásba is foglalt javaslatok lényegi részét, mert ezek alapján, erre építve készítettük el terveztünk. Így kezeltük súlypontozni a feladatokat, kiemelni a legfontosabbakat.

— Jelenleg mit tekint a KISZ-bizottság leglényegesebb teendőjének?

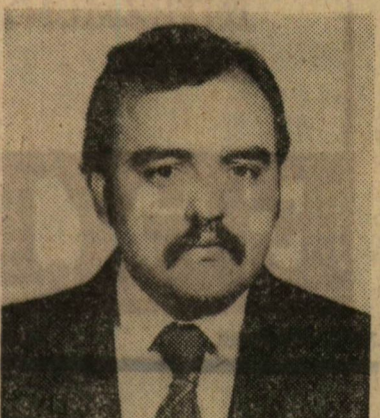
— Elsősorban az agitációs- és propaganda munka javítását. Ennek érdekében Politikai Klubot nyitunk, bekapcsolódunk a Diákpolitikusok Országos Vetélkedőjébe. Természetesen figyelünk a tagság gyorsabb, objektívabb tájékoztatására, a központi faliújság folyamatos működésére. Ugyancsak központi kérdés további tevékenységünkben az érdekvédelem. Először a KISZ-szervezet hatásköri listáját akarjuk elkészíteni (október 31-ig), majd a KISZ-es jogosítványok gyakorlati érvényesítésének rendszerét dolgozzuk ki (november 30-ig). Ide tartozik az a kezdeményezésünk is, mely a kollégiumi elhelyezések problémáján kíván segíteni. Szeretnénk elérni, hogy az arra tényleg rászorulóknak kapjanak kollégiumot, s hogy a házaspár hallgatók számára is tudjunk biztosítani olcsó szállást, akár intézményünkön kívül is.

— Eszerint szociális kérdések megoldását is célul tűzte ki a munkaterv?

— Csak részben, hiszen ezek végleges rendezése az ifjúsági parlamentek feladata. Mi a he-

lyi rendelkezések korrigálása kapcsán tudunk segíteni, s ezt azért is tesszük, mert a küldöttgyűléshez hasonlóan mi is foglalkozunk az egyén problémáival is.

— A küldöttgyűlésen javasolták, hogy a mozgalmi munka színvonalának javítása érdekében a KISZ-bizottság a quenge, túlságosan általános alapszerve-



Márton József

zeti akcióprogramokat utasítsa vissza. El-e ezzel a lehetőséggel a KISZ-bizottság?

— Alapszervezeteinknek október 1-ig kellett elkészíteniük akcióprogramjaikat. Ezekben a napokban nézzük át a terveket, így ezek színvonaláról már-már nem nyilatkozhatok. Annyi azonban bizonyos, hogy el nem utasítunk egyetlen tervet sem, legfeljebb javításra — közös megbeszélés után — visszaadjuk.

— A küldöttgyűlésen a szervezeti élettel foglalkozó felszólalók mindegyike kifogásolta a mozgalmi munkát már-már gátló, akadályozó magas alapszervezeti taglétszámot. Létrejött-e, létrejön-e kisebb létszámú alapszervezet?

— A főiskolai alapszervezetek taglétszáma erősen változik s ez a hallgatói szakos arány függvénye. Az idén is a tanulmányi csoportokra épülnek az alapszervezetek, s ezek működésének hatékony rendszerét a mozgalmi év végére szeretnénk kidolgozni. Természetesen, van lehetőség egyes alapszervezetek szétválására, ha a tagság ezt igényli. Jelenleg épp folyamatban van egy alapszervezet kétféle válása.

— A főiskolai képzés színvonalának emelése oktatóktól és hallgatóktól egyaránt függ. Hogyan ösztönzi a KISZ-bizottság a tagságot az eredményesebb tanulmányi munkára, s hogy tud egyáltalán beleszólni a képzés korszerűsítésébe az ifjúsági szervezet?

— Hallgatóinkat ösztönjirendszerünkkel kívánjuk jobb munkára bírni. Különös fontosságot tulajdonítunk az oktatás korszerűsítésének, és szeretnénk magunk is résztvenni ebben a

folyamatban, vagyis a tantervmódosításában és az intézkedési terv elkészítésében.

— Van-e lehetőség az oktatók hallgatói véleményezési rendszerének bevezetésére?

— Többen támogatják a véleményezési rendszer bevezetését, többen ellenzik. Mi november 30-ig szeretnénk kidolgozni ennek működését, s úgy gondoljuk, sikerül elfogadtatni az állami és pártvezetéssel.

— Hogyan értékelhető a KISZ-szervezet belső demokratizmusa a főiskolán?

— Ennek kiszélesítése továbbra is feladatunk.

— Az intézményen belüli demokratizmus megvalósításához elegendő feltételnek mondható a véleményezési rendszer bevezetése?

— Nem. Nagyon fontos, s az előbbinél is fontosabb a KISZ-szervezet hatásköri listájának elkészítése és elfogadtatása. De még ez is csak akkor elegendő, ha párosul az állami és pártvezetés támogatásával.

— Hamarosan megrendezik az Ifjúsági Parlamentet a főiskolán is. Milyen kérdésekre lehet számítani?

— Az ifjúsági parlamenteket két lépcsőben, október 27—29. között, illetve november 12-én rendezzük meg. Az előbbi a tanszéki, az utóbbi az intézményi parlament megrendezésének időpontja. Milyen kérdések kerülnek majd szóba? Pontosan megmondani még nem tudom, de gondolom, a tanterv, a vizsgarend, az óraelosztás, az ösztöndíj, a kategória-módosítás lesznek a főbb problémakörök, s külön napirendi pontként szerepel majd az ösztöndíj rendelet kérdése.

G. R.

Történész TDK-sok találkozója

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán rendezték meg a Tanárképző Főiskolák történelmi tudományos diákköreinek jubileumi X. találkozóját. A délelőtti program, a „főműsor”, főiskolánként egy-egy dolgozat felolvasásából állt. A találkozót dr. Szendrei János, a JGYTF főigazgatója nyitotta meg.

A társadalmi különbségek újratemmelődése oktatási rendszerünkben címmel aktuális, élő problémát dolgozott fel Pecze Márta, a Ho Si Minh Tanárképző Főiskola Budapesti Tagozatának hallgatója. A pesszimista végkicsengésű dolgozatot több, mint egyórás vita követte, csak nagy erővel lehetett rávenni a felszólalókat a rövidsége. Abban mindenki megegyezett, hogy a tanulmány továbbgondolásra, kibővítésre érdemes — például a fővárosi tapasztalatokat vidékiekkel összevetni stb.

Földműveléssel kapcsolatos szokások Heves megyében című gyűjtésből „A vetéstől az aratásig” részletet ismertette Virágh Erzsébet, az Egri Ho Si Minh Tanárképző Főiskola tanulója. Dr. Szendrei János, a JGYTF főigazgatója emlékeztetett — hozzászólásként — hasonlóan szakszerű előadást rögtönzött, és ezzel újra megindult a vita. A többi dolgozatra már lényegesen kevesebb idő maradt az előre tervezettnél.

Nyíregyháza malmainak történetét mondta el Sándor Gabriella, a Nyíregyházi Bessenyei György Tanárképző Főiskola diákja, majd Garádi Andrea, a Pécsi Tanárképző Főiskoláról Pilsudski hatalomátvételének társadalmi hátterével ismertette meg a hallgatókat. A tudományok határainak elmosódását, az integrálódást jól példázta, hogy Szirmai Judit, a Szombathelyi Tanárképző Főiskola hallgatója szakmódszertani dolgozatot olvasott fel: Általános iskolások helytörténeti szakköre egy köznevelési intézményben cím-

mel. A leendő tanároknak igen sok hasznos gyakorlati tanáccsal szolgált a fiatal szakkörvezető.

Befejezésül Szeged népesedési viszonyainak kutatásáról, a készülő ökötetes Szeged — monográfia demográfiai munkájáról beszélt Takács Julianna, a JGYTF hallgatója. Erre a dolgozatra már nagyon kevés idő jutott a kezdeti hosszabb viták miatt, de a jó előadás, szép dolgozat rövidsége ellenére nagysikert aratott. A délelőtti program végén egy határozatot fogadtak el a jelenlevők a konferenciák jövőjével kapcsolatban. Legérdekesebb pontja a honismeret tudományos diákkörök to-



Pecze Márta előadását tartja

vábbi tevékenységébe és az elkövetkező konferenciák programjába bevonása.

A farszto nap után este mai magyar és erdélyi versekből összeállított műsort, vidám nosztalgia-emlékezt, zenét hallgathattak, táncolhattak a tanárok és diákok.

MÓRÓCZ KÁROLY

OD KISZ OD KISZ OD KISZ

Az Oktatói-Dolgozói KISZ-alapszervezetek működése, tevékenysége kevésbé ismert a hallgató KISZ-tagok körében. S bár a legtöbb KISZ-es fórumon szó esik az OD KISZ és a hallgatói KISZ-alapszervezetek kapcsolatának kiépítéséről, közvetlenebbé tételéről és e kapcsolat fontosságáról, mégsem mondható ideálisnak a kapcsolattartás jelenlegi gyakorlata.

Alábbi beszélgetéseinkben a JATE OD KISZ-szervezet két alapszervezetének titkárait kérdeztük meg gondjaikról, problémáikról és jövőbeni terveikről. A két alapszervezet lényegesen különbözik egymástól és a hallgatói alapszervezetektől is, arra azonban alkalmas a beszélgetés, hogy közelképet adjon az oktató-dolgozó KISZ-tagok munkájáról.

A JATE Marxizmus — Leninizmus tanszékének OD KISZ-alapszervezete — úgy mondják — megszűnt. Erről kérdeztük az alapszervezet titkárát, Várnay Ernőt.

— Igen, az alapszervezet szeptember 24-én, hosszas vita során, kétszeri szavazás után a megszűnés mellett döntött.

— Hogyan merült fel a kérdés?

— Az önálló marxista KISZ-alapszervezet az 1976/77-es mozgalmi évtől kezdve létezett. Működését, mondhatni, végigkísérte a sajátos munkaterület keresése, a szervezeti identitásnak a problémája. Néhány sikeres akció — tudományos ülések, előadások, irodalmi megemlékezések, egy-egy jól sikerült ünnepség egy-két jó mozgalmi év — ellenére már jó egy éve felmerült a kérdés, érdemes-e tovább csinálnunk?

— Meglepő, mert itt a tagság „hivatalból” politikusként kell lennie...

— Ez így is van. A tagság túlnyomó többsége párttag, résztvesz a politikai képzésben, nem is szólva arról, hogy foglalkozásunk messzemenően ideológiai töltésű. Ezért van igazság abban az érvelésben, hogy számunkra, a mozgalmi tevékenység szempontjából, a pártszervezet az adekvátabb forma.

— Feltehetően, a tagság életkora is hozzájárult ehhez a döntéshez...

— Igen, hiszen az átlagéletkor 28—29 év volt, s a jövőben nem is nagyon volna lehetőség a fiatalításra, így az eloregedés kérdése önmagában is kérdésessé tette az alapszervezet perspektíváját. Ezzel együtt sajátosan fiatal életkorhoz kötött érdekvédelem is egyre kevésbé jelentett volna igazi problémát.

— Mi lesz az alapszervezet volt tagjaival?

— A tagok egy része KISZ-csoportként valamelyik OD KISZ-alapszervezethez csatlakozik, mások ahhoz a karhoz mennek, ahol oktatnak, ismét mások úgy döntöttek, hogy nem újítják meg tagságukat.

— Milyen feladatai lehetnek a megalakuló KISZ-csoportnak?

— Csoportról lévén szó, csak kisebb munkaterület felvállalása jöhet szóba. Felmerült például egy meghatározott kollégium patronálásának gondolata. S magától értendő, az alapszervezetek agitációs- és propaganda munkája, melyekhez csatlakoznak volt tagjaik.

A JATE OD KISZ-szervezet TTK-vevűs alapszervezet titkárával, Völgyesi Lászlóval, ezévi akcióprogramjukról, a tagságot leginkább foglalkoztató problémákról és a hallgatói alapszervezetekkel kialakított kapcsolatukról beszélgettünk.

— Hány főből áll a vevűs-alapszervezet?

— Ötvenötön vagyunk az alapszervezetben, többnyire oktatók, laboránsok, tetsnikusok, s néhányan a lektorátus munkatársai közül.

— Melyek a tagságot leginkább foglalkoztató kérdések?

— A tagság átlagéletkora 25—26 év, így a központi probléma a lakáskérdés, valamint az alacsony bérezés. Gondot okoz továbbá, hogy tagságunk egy része akadémiái státuszon dolgozik és ebből következően az egyetem nyújtotta lehetőségek egy részét nem veheti igénybe. Ez a tény az alapszervezet tagjainak érdekvédelme tekintetében általunk megoldhatatlan nehézségeket okoz.

— E problémák várhatóan szerepelnek majd az ifjúsági parlamenten is...

— Igen, bár az ott felvetendő kérdésekről majd a parlamentet megelőző alapszervezeti megbeszéléseken kapunk képet. Várható azonban, hogy a lakáskérdés, a bérpolitika mellett szó lesz az egyetemi üdültetésekről és az egyetemi busz használatáról.

— A küldöttgyűlésen a hallgatói KISZ-küldöttek sok kérdést vetettek fel az intézményi demokratizmussal kapcsolatban. Hogyan látja ezt a kérdést egy OD KISZ-es?

— Az intézményi demokratizmusban való részvételünk lényegében tőlünk függ. Ha a szakmai munkánk kifogástalan és véleménynyilvánításunk megfontolt, megapozott akkor bennünket komolyan vesznek, partnerként kezelnek bizonyos döntések meghozatalánál. Így a szakmai munka színvonala elsőrendű kérdés. Emellett már csak a KISZ-jogosítványokkal való élni tudás képességét kell elsajátítanunk ahhoz, hogy kiszélesedjen az intézményi demokratizmus. Az érdekvédelmi munka hatékonyságának viszont az a feltétele, hogy a KISZ-képviselők közösségi véleményt képviseljenek, s hogy közvetítsék is a tagság felé a felvetett kérdésekre kapott választ.

— Milyen feladatokat fogalmaz meg az alapszervezeti akcióprogram?

— Vonzó programot szeretnénk volna összeállítani, olyat, mely heterogén összetételű tagság ellenére is, mindenkinek megfelel. Akcióprogramunk elsősorban a szakmai munka színvonalának emelését tűzte ki célul, az előbb már említett okok miatt. De feladatunk a megbízható és gyors információcsere megvalósítása is, valamint az agitációs- és propaganda munka javítása.

— Milyen az alapszervezet kapcsolata a hallgatói KISZ-tagokkal?

— A kapcsolatok még előbbnek kell lennie. Nem elég a közös programok adta együttlét, a hallgatókkal, tudni kell velük együtt gondolkodni.

Szakszervezeti hírek

A JATE Szakszervezeti Bizottsága szeptemberben két ülést tartott. Az idei tanév első ülésén (szeptember 18.) résztvettek a Munkahelyi Bizottságok titkárai is. Az ülésen először tájékoztató hangzott el a nyáron végzett szakszervezeti munkáról. Ezután került sor az 1981—82-es tanévre szóló munkaterv — tervezet megvitatására, az előre kiadott írásos anyag alapján. Az ülés befejezésekor a Bizottság tájékoztatót hallgatott meg az idei külső és belső üdültetés néhány problémájáról, majd döntött az ott felmerült vitás kérdésekben.

A JATE Bizalmi Testülete az idei tanévben első ülését szeptember 25-én tartotta. Az ülés első napirendi pontjaként a korábban szb ülésen szereplő, a jutalmazás elveivel foglalkozó írásos anyag megvitatása szerepelt. A testület hosszas vita után több kiegészítéssel elfogadta az anyagot. Ezután következett a JATE szakszervezeti alapszervezet munkatervének vitája, melyet több módosítással szintén elfogadott a testület.

Szeptemberben a József Attila Tudományegyetem tanévnyitói ünnepsége alkalmából Szegedre látogatott dr. Horváth Péter, a Pedagógusok Szakszervezete Felsőoktatási és Köznevelési Osztályának vezetője, valamint dr. Simon Zsuzsa, a Pedagógusok Szakszervezete Szociális és Munkaügyi Osztálya politikai főmunkatársa. Szeged tartózkodásuk alatt vendégeink megbeszélést folytattak az szb vezetőivel az egyetemet érintő aktuális szervezeti kérdésekről. A tanévnyitói ünnepségen és a megbeszélésen részt vett Fabula Andrásné, a Pedagógusok Szakszervezete Csongrád megyei Bizottságának elnöke is.

Ertesítjük dolgozóinkat, hogy a Pedagógusok Szakszervezetétől kapott tájékoztatók szerint a budapesti Pedagógus Vendégotthonban szeptember hó végén felújítási munkák kezdődtek, s emiatt vendégeket fogadni nem tudnak. A vendégotthon felújítása előreláthatólag 1982 májusában fejeződik be.